

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Генеральний директор
„РОСНО Україна”

К. Бергманн

“01 ” березня 2006 р.

П Р А В И Л А

**добровільного страхування відповідальності
власників водного транспорту
(включаючи відповідальність перевізника)**

№ 313/06

ЗМІСТ

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	5
3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ	5
4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА	10
5. СТРАХОВІ ТАРИФИ, СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ.....	11
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	11
7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	12
8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	12
9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	13
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ	15
11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ ТА ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ	16
12. СТРОКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	18
13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	18
14. ВІДШКОДУВАННЯ ЗІ СТОРОНИ СТОРОННІХ (ІНШИХ) ОСІБ. ФОРМА ЗАЯВ.....	19
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ	19
16. ОСОБЛИВІ УМОВИ	19
ДОДАТОК №1 ДО ПРАВИЛ	20

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

В цьому розділі наведені терміни, що використовуються в цих Правилах, і значення, в якому їх слід розуміти в контексті цих Правил.

Вантаж - будь-який вантаж та/або рухоме майно, включаючи устаткування, агрегати, матеріали, платформи, солом'яні тюки, коробки, пакувальні матеріали, контейнери та інше майно, за виключенням речей, які належать Страхувальнику або орендовані ним або узяті напрокат.

Вигодонабувач – дієздатна фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку та визначена Страхувальником у договорі страхування як особа, яка має право отримати страхове відшкодування у разі настання страхового випадку.

Договір страхування – письмова угода між Страховиком і Страхувальником, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку виплатити Страхувальнику або Вигодонабувачу страхове відшкодування, а Страхувальник зобов'язується сплатити у визначені строки страховий платіж та виконувати інші умови договору.

Загальна аварія - збитки, яких зазнано судновласниками-перевізниками та власниками вантажу внаслідок зроблених навмисно і розумно надзвичайних витрат або пожертвувань з метою врятування судна, фрахту і вантажу від спільної для них небезпеки

Засіб водного транспорту (судно) - корпус самохідної або несамохідної плавучої споруди надбудовами та рубками, що включає суднові приміщення (оздоблення, ізоляція, проводка), прилади та системи, головні та допоміжні механізми, котли, дизель-генератори, інше обладнання та спорядження судна, включаючи рятувальні шлюпки та плоту, що записані в паспорт (формуляр) судна.

Застраховане судно – судно, у зв'язку з експлуатацією якого на Страхувальника або іншу особу може бути покладена відповідальність по відшкодуванню заподіяної шкоди.

Ліміт відповідальності Страховика - гранична сума, в межах якої здійснюється виплата страхового відшкодування, яка за згодою Сторін може встановлюватись по окремому страховому ризику (випадку)та/або по одиниці застрахованого майна.

Пасажир – фізична особа, яка знаходиться на борту судна, перевезення якої здійснюється Страхувальником за договором перевезення пасажирів.

Потерпілі особи – пасажирів, члени екіпажу застрахованого судна або інші треті особи, яким завдано шкоду при експлуатації водного судна, при здійсненні транспортних перевізних робіт.

До Потерпілих осіб також відносяться:

а) судновласники, вантажовласники, вантажовідправники або вантажоотримувачі, що користуються послугами Страхувальника як Перевізника і яким спричинено Страхувальником шкоду;

б) будь-які громадяни, що є пасажирів інших транспортних засобів та/або особами, що керують іншими транспортними засобами, які не належать Страхувальнику і не експлуатуються ним як Перевізником, яким спричинено Страхувальником шкоду;

в) юридичні та/або фізичні особи, майну яких спричинено шкоду внаслідок використання Страхувальником визначеного засобу водного транспорту в якості Перевізника.

Страховик – Товариство з додатковою відповідальністю «РОСНО Україна», від імені якого укладається договір (договори) добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника).

Страхувальники - дієздатні фізичні особи, резиденти та нерезиденти України, особи без громадянства, а також юридичні особи, незалежно від форм власності, які є власниками (користувачами, орендарями, експлуатантами) засобів водного транспорту та здійснюють перевезення пасажирів або вантажів (багажу) за допомогою цих транспортних засобів згідно з отриманими офіційними дозволами на здійснення таких перевезень або на іншій законній

підставі (згідно з рішення відповідного державного органу і т.ін.) та уклали із Страховиком Договір страхування.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов договору страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з договором страхування.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу) або Потерпілій особі.

Страхове відшкодування – грошова сума, в межах встановленої договором страхування страхової суми, яку Страховик відповідно до умов договору страхування повинен виплатити у разі настання страхового випадку.

Треті особи - громадяни або юридичні особи, які не мають договірних відносин з Страхувальником та мають право подати позов до Страхувальника щодо відшкодування завданої ним шкоди.

До третіх осіб не відноситься сам Страхувальник, його працівники, а також фізичні та юридичні особи, які виступають від імені Страхувальника.

Франшиза - передбачена договором страхування частина збитків, що в разі настання страхового випадку не відшкодовується Страховиком.

Член екіпажу судна – фізична особа, пов'язана з Страхувальником трудовими відносинами. До екіпажу судна входять капітан, інші особи командного складу і суднова команда.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника), надалі - Правила, розроблені відповідно до Закону України "Про страхування" та інших законодавчих актів України.

1.2. ТДВ "РОСНО Україна" відповідно до чинного законодавства і на умовах цих Правил укладає договори добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника).

Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим полісом (сертифікатом), що є формою Договору страхування.

1.3. Ці Правила регулюють відносини, що виникають між Страховиком і Страхувальником з приводу страхування відповідальності власників (користувачів, орендарів, експлуатантів) водного транспорту за шкоду, спричинену життю, здоров'ю і майну третіх осіб внаслідок експлуатації морського (річкового) судна (суден), що належить Страхувальнику, включаючи відповідальність перевізника за втрату (загибель) або пошкодження прийнятого для перевезення на цьому транспортному засобі вантажу (багажу), а також за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю і майну Потерпілих осіб у зв'язку з виконанням перевезення вантажу (багажу) цим транспортним засобом.

1.4. Страхувальник має право при укладанні договору страхування призначити Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування, а також замінювати його до настання страхового випадку. У разі зміни Вигодонабувача Страхувальник повинен письмово повідомити про це Страховика і укласти додаткову угоду до договору страхування.

2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ

2.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України, пов'язані з відшкодуванням Страхувальником заподіяної ним шкоди, завданої життю і здоров'ю Потерпілих осіб, їх багажу, вантажу, іншому майну внаслідок експлуатації (в тому числі використання для перевезень) морського (річкового) судна (суден), що належить Страхувальнику або знаходиться в експлуатації, оренді, користуванні Страхувальника.

3. СТРАХОВІ РИЗИКИ І СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховий ризик - це подія, яка може відбутись у зв'язку з діяльністю або бездіяльністю Страхувальника, наслідком якої може стати шкода, заподіяна життю, здоров'ю або майну Потерпілих осіб, за яку Страхувальник має нести відповідальність у встановленому чинним законодавством порядку.

3.2. Страховим випадком є подія, передбачена договором страхування, внаслідок якої заподіяна шкода третім особам під час експлуатації застрахованого судна, в результаті якої настає відповідальність і обов'язок Страхувальника відшкодувати Потерпілій особі заподіяну шкоду (збиток).

3.3. Відповідальність Страховика по кожному перевезенню вантажу і багажу та пасажирів починається з моменту прийому вантажу Перевізником для перевезення, здачі багажу і посадки пасажирів на борт застрахованого судна в початковому пункті відправлення (при умові сплати Страхувальником страхового платежу по договору страхування), і продовжується протягом часу перевезення за встановленим договором перевезення (пасажирським квитком) маршрутом, включаючи пункти перевантажень, перевалок і зупинки в пунктах перевантажень і перевалок, і закінчується в момент доставки вантажу на склад видачі та після висадки пасажирів із засобу водного транспорту отримання ними багажу в пункті призначення.

3.4. Відповідно до цих Правил Страховик виплачує страхове відшкодування за нанесену Потерпілим особам шкоду, що визнана Страхувальником у добровільному порядку за попередньою згодою Страховика або встановлена рішенням суду, що набуло чинності.

3.5. Страховиком відшкодовуються необхідні і доцільні витрати по рятуванню життя і майна осіб, яким внаслідок настання страхового випадку завдано збиток, або по зменшенню збитку, спричиненого страховим випадком, якщо інше не передбачене договором страхування.

3.6 Відповідно до цих Правил може бути застрахована

3.6.1. *"Відповідальність за загибель, пошкодження або нестачу вантажу, прийнятого до перевезення"*.

За договором страхування, укладеним за цими умовами, відшкодовуються:

а) витрати Страхувальника, пов'язані з його відповідальністю за втрату, нестачу або пошкодження вантажу;

б) додаткові витрати Страхувальника, пов'язані з перевезенням вантажу, а саме:

- в зв'язку з розвантаженням або видаленням пошкодженого вантажу;

- в зв'язку з неотриманням або незапитанням вантажу його власником в порту розвантаження або іншому місці його доставки, за умови, що такі витрати перевищують виручку від реалізації вантажу (при цьому відшкодуванню підлягає різниця між витратами та виручкою від реалізації).

При страхуванні відповідальності за загибель, пошкодження або нестачу вантажу, прийнятого до перевезення не відшкодовуються збитки та витрати Страхувальника, які виникли внаслідок:

- вивантаження вантажу в порту або місці, яке не обумовлене в договорі перевезення;

- видачі вантажу, що перевозився згідно з обігоздатним коносаментом або подібним товаророзпорядчим документом, без пред'явлення цих документів особою, яка приймає вантаж;

- видачі вантажу, що перевозився згідно з необігоздатним коносаментом або іншим документом на перевезення, особі, що не є одержувачем вантажу згідно з таким документом;

- видачі коносаменту або іншого документу на перевезення, який містить свідомо невірні відомості;

- неприбуття застрахованого судна в порт навантаження або прибуття його з запізненням, або неможливості навантаження визначеного вантажу або вантажів на застраховане судно;

- перевезення монет, зливків, коштовних або рідкісних металів або каміння, платіжних засобів, облігацій або інших цінних паперів, якщо таке перевезення не було узгоджене зі Страховиком.

3.6.2. *"Відповідальність за майно на судні"*.

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника, пов'язані з відповідальністю за загибель або пошкодження контейнерів, обладнання, палива або іншого майна, що знаходилося або знаходиться на застрахованому судні, у випадку, якщо таке майно:

- не є особистими речами пасажирів, членів команди та інших фізичних осіб;

- не пов'язане з відповідальністю по вантажу (п. 3.6.1. цих Правил);

- не є частиною самого застрахованого судна.

3.6.3. *"Відповідальність за зіткнення судна з іншими судами"*.

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника, які він повинен сплатити власникам інших суден, внаслідок зіткнення застрахованого судна з іншими судами.

Крім того, відшкодуванню підлягають також витрати Страхувальника, що виникли внаслідок зіткненням суден та пов'язані з:

а) підняттям на поверхню та видаленням майна, що затонуло;

б) пошкодженням якого-небудь майна, крім суден і майна на них;

в) пошкодженням вантажу або іншого майна на застрахованому судні, внесками по загальній аварії або витратами по рятуванню, які понесли власники цього вантажу або майна;

г) смертю, травмуванням і захворюванням третіх осіб;

д) забрудненням будь-якого майна, що призвело до його пошкодження, крім суден, з якими зіткнулося застраховане судно, або майна на них;

При цьому:

- у випадку зіткнення суден, що належать одному Страхувальнику, він буде мати право на отримання від Страховика страхового відшкодування, а Страховик буде мати такі ж права, як і у випадку, коли б судна належали різним власникам.

- суми збитків, які виникли по цьому страховому випадку і які відшкодовуються у договорі страхування судна (морське каско) ні в якому разі не відшкодовуються по договору страхування укладеному за цими Правилами, крім випадків коли договір страхування судна (морське каско) не повністю відшкодовує збитки, які виникли. У цьому разі відшкодовується лише різниця між максимальною страховою сумою за договором страхування суден (морське каско) та реально понесеним збитком.

3.6.4. *"Відповідальність за пошкодження плавучих та нерухомих предметів"*.

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, пов'язані з його відповідальністю перед третім особами за пошкодження застрахованим судном будь-якого плавучого, нерухомого або іншого об'єкту, що не є судном.

При цьому, якщо пошкоджений визначеним судном об'єкт повністю або частково належить Страхувальнику, останній буде мати такі ж права на отримання страхового відшкодування від Страховика, як і у випадку, коли б такий об'єкт повністю або частково належав третім особам.

3.6.5. *"Відповідальність за договорами буксирування"*.

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, які виникли в зв'язку з обов'язками за договором буксирування та внаслідок буксирування:

а) застрахованого судна з метою заходу або виходу його із порту або пересування в його межах в звичайних умовах плавання;

б) застрахованих суден, для яких нормальною практикою є їх пересування із порту або з одного місця в інше на буксирі;

в) інших суден за допомогою застрахованого судна, однак тільки у випадку, коли умови такого буксирування попередньо узгоджені з Страховиком.

3.6.6. *"Відповідальність за підняття та видалення майна, що затонуло внаслідок корабельної аварії"*.

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають збитки Страхувальника, які пов'язані:

а) з підняттям, видаленням, знищенням, освітленням або позначенням залишків застрахованого судна, якщо застосування таких заходів є обов'язковим згідно з законом, або Страхувальник буде зобов'язаний відшкодувати такі витрати;

б) з підняттям, видаленням або знищенням майна, яке перевозилося на застрахованому судні (крім нафтопродуктів або інших забруднюючих речовин), якщо такі заходи є обов'язковими по закону або Страхувальник буде зобов'язаний відшкодувати такі витрати;

в) з відповідальністю Страхувальника, яка виникає внаслідок мимовільного пересування залишків застрахованого судна, або внаслідок невжиття заходів по видаленню, знищенню, освітленню або позначенню таких залишків, включаючи відповідальність, що виникає внаслідок скидання або витоків з цих залишків нафти або інших забруднюючих речовин.

При цьому:

- із суми вимоги, яка заявлена згідно з умовами підпункту а) цього пункту, вираховується вартість врятованого майна, рівно як і вартість самих залишків майна (придатних для використання або реалізації), а страхове відшкодування обмежується розміром отриманої різниці, якщо остання має місце;

- страхове відшкодування не сплачується, якщо Страхувальник без відома Страховика передасть свій майновий інтерес на залишки судна до того часу, як будуть зроблені заходи по підйому, видаленню, знищенню, освітленню або позначенню залишків, або до того часу,

як буде мати місце сам випадок, внаслідок якого виникають відповідальність і витрати, перераховані вище, якщо це передбачено у договорі страхування.

3.6.7. "Відповідальність за шкоду, спричинену забрудненням вод, а також будь-якого майна в цих водах, внаслідок скидання з суден нафтопродуктів або інших забруднюючих речовин".

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника, які сталися внаслідок корабельної аварії, зіткнення судна Страхувальника з іншим судном або плавучим/нерухомим об'єктом, аварією на застрахованому судні та інших причин та виявлені:

а) в сумах, сплачених Страхувальником в рахунок відшкодування спричиненого збитку, а також в витратах, які Страхувальник буде мати згідно з національним законодавством і з Міжнародними конвенціями і угодами;

б) в витратах, що розумно зроблені Страхувальником виключно в цілях запобігання і попередження забруднення.

3.6.8. "Відповідальність за шкоду, спричинену фізичним особам (крім членів екіпажу застрахованого судна)".

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають:

а) суми, що належать до сплати Страхувальником як відшкодування за тілесні пошкодження, захворювання або смерть фізичної особи, що сталися в процесі експлуатації застрахованого судна, включаючи витрати на госпіталізацію, поховання, медичні та інші витрати, пов'язані з страховим випадком, який призвів до нанесення шкоди життю та здоров'ю;

б) суми, що належать до сплати Страхувальником як відшкодування за тілесні пошкодженнями, захворювання або смерть пасажирів застрахованого судна, які спричинені внаслідок нещасного випадку, аварії, включаючи витрати по транспортуванню пасажирів до місця призначення або поверненню в порт відправлення. Умови, які включаються в пасажирський квиток або інший договір між пасажиром та Страхувальником в частині відповідальності перевізника, повинні бути узгоджені з Страховиком;

в) суми, що належать до сплати Страхувальником як відшкодування за знищення (загибель) або пошкодження внаслідок страхового випадку особистого багажу пасажирів.

Не підлягає відшкодуванню збиток, пов'язаний з втратою або пошкодженням грошової готівки, чеків, банківських документів, дорогоцінних та рідкісних металів, каміння, цінних та рідкісних речей, предметів мистецтва і антикваріату, якщо інше не обумовлено договором страхування.

3.6.9. "Відповідальність за понесення витрат внаслідок втрати працездатності, поранення або смерті члена екіпажу".

За договором страхування, укладеним на цих умовах, відшкодуванню підлягають:

а) суми, що належать до сплати Страхувальником як відшкодування за тілесні пошкодженнями, захворювання або смерть члена екіпажу, включаючи витрати на госпіталізацію, поховання, медичні та інші витрати, пов'язані з страховим випадком, який призвів до нанесення шкоди життю та здоров'ю.

б) суми, що належать до сплати Страхувальником як відшкодування за загибель або пошкодження внаслідок страхового випадку їх особистих речей на борту застрахованого судна. При цьому, якщо інше не обумовлено договором страхування, не підлягає відшкодуванню збиток, пов'язаний з втратою або пошкодженням грошової готівки грошей готівкою, чеків, банківських документів, дорогоцінних та рідкісних металів, каміння, цінних та рідкісних речей, предметів мистецтва і антикваріату.

3.7. Відшкодуванню підлягають розумні витрати Страхувальника, спрямовані на зменшення розміру вимоги або її відхилення, захист інтересів Страхувальника по страховим випадкам.

3.8. За згодою Сторін та при сплаті додаткового страхового платежу Страхувальником може бути застрахована:

3.8.2. Відповідальність буксиру або іншого судна-рятівника. Відшкодуванню підлягають збитки і витрати Страхувальника, що сталися під час рятувальних операцій. Під

цими збитками і витратами розуміються такі збитки і витрати, яких можна було б уникнути, якщо б Страхувальник не проводив рятувальну операцію.

3.8.3. Відповідальність за відхилення визначеного судна від передбаченого маршруту. Відшкодуванню підлягають витрати Страхувальника, які настали в зв'язку з відхиленням від передбаченого маршруту для транспортування хворого в найближчий порт, дні очікування прибуття його заміни, для висадки на берег біженців або безквиткових пасажирів, в тому числі вартість помешкання, обов'язкового страхування, заробітна плата команди, портовий збір.

3.8.4. Відповідальність за порушення договору перевезення вантажів. Відшкодуванню підлягають витрати і збитки, понесені внаслідок порушення Страхувальником договору перевезення вантажу, якщо в результаті такого порушення перевізник може бути позбавлений права посилається на виключні застереження, які включено до коносаменту або будь-якого іншого документу, застосовуваного для цього перевезення, в тому числі внаслідок перевезення вантажу на палубі згідно з трюмними коносаменентами та тільки у разі коли у нього не було іншої можливості ніж перевозити вантаж на палубі.

3.9. Якщо це обумовлено умовами договору страхування може бути застрахована відповідальність Страхувальника інша ніж зазначена в п.п. 3.6.1.- 3.6.9, та 3.8.1.- 3.8.4.

3.10. Не підлягають відшкодуванню згідно з цими Правилами збитки всіх видів, що виникли внаслідок:

а) наміру Страхувальника (Потерпілої особи), а також порушення ким-небудь з них встановлених компетентними органами правил і вимог експлуатації засобів водного транспорту, протипожежного захисту, зберігання горючих (легкозаймистих) або вибухових речовин і матеріалів.

У випадках, передбачених законодавством, Страховик може бути звільнений від сплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку в разі грубої необережності Страхувальника (Потерпілої особи);

б) відомої Страхувальнику або його представнику неморехідності судна до виходу судна в плавання;

в) військових дій, а також маневрів або інших військових заходів;

г) громадянської війни, народних заворушень різного роду та страйків;

д) полонення, захоплення, арешту або затримання застрахованого судна в результаті військових дій, страйків і т.ін.;

е) конфіскації, реквізиції, арешту або знищення судна чи вантажу на вимогу військових або цивільних властей;

є) дії мін, торпед, бомб, ракет, снарядів, вибухових речовин або інших засобів війни (за виключенням витрат і/або збитків, які виникли виключно внаслідок перевезення вказаних предметів в якості вантажів на визначеному судні);

ж) актів саботажу або терористичних актів, які виконані по політичним мотивам; участі застрахованого судна в контрабандних або інших незаконних операціях (перевезення наркотиків, найманців, зброї і т.ін.);

з) спроби виконати вищезазначені дії;

и) дії обставин непереборної сили;

і) ядерного вибуху, впливу радіації або радіоактивного забруднення, транспортування на судні розщеплюємих і радіоактивних матеріалів;

ї) використання неспеціалізованого судна в якості бурового, днопоглиблювального, трубокладувального, рятувального і т.ін.;

й) наступних дій або бездіяльності Страхувальника: повідомлення свідомо неправдивих відомостей про ступінь ризику, неповідомлення про зміну ступеня ризику, неприйняття заходів по усуненню та/або зменшенню збитків, неповідомлення Страховика про страховий випадок у встановлені строки, надання свідомо неправдивих документів, незабезпечення Страховику права вимоги до винних осіб, передача третім особам прав Страхувальника за договором страхування без згоди Страховика;

к) не усунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком терміну обставин, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність ліквідації яких відповідно з загальноприйнятими нормами Страховик повідомляв Страхувальника;

л) експлуатації судна в цілях і умовах, що не передбачені його призначенням, та/або не вказаних в договорі страхування, а також не передбачених його льодовим класом;

м) використанням судна поза узгодженого в договорі страхування району експлуатації, якщо тільки це не викликано дією непереборної сили;

н) перевезення більшої кількості пасажирів і ваги вантажу, ніж це передбачено нормами технічної експлуатації;

о) природних властивостей вантажів (хімічних змін, внутрішнього псування, усушки, плісняви, втрати якості і т.ін.), з причини дії температури, повітря, псування черв'яками, гризунами, комахами, з інших причин без зовнішнього внутрішнього пошкодження вантажу, якщо Перевізником (Страхувальником) не порушені умови транспортування і зберігання вантажу;

п) протизаконних дій (бездіяльності) державних органів, органів місцевого самоврядування або посадових осіб цих органів, в тому числі внаслідок видання вищевказаними органами та посадовими особами документів, які не відповідають законам або іншим нормативно-правовим актам.

3.11. Якщо інше не передбачено договором страхування, не підлягають відшкодуванню витрати по відшкодуванню моральної шкоди.

3.12. До страхових випадків не відносяться і страхове відшкодування не виплачується, якщо збитки Страхувальника, пов'язані з подією, що:

- не обумовлена, як страховий випадок в договорі страхування;
- мала місце до початку дії договору страхування чи після його закінчення;
- відбулася поза вказаним в договорі місцем страхування.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

4.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

4.2. Страхова сума по договору страхування визначається за згодою між Страховиком та Страхувальником окремо за видами відповідальності, також можуть бути встановлені максимальні страхові суми (ліміти відповідальності) по кожному страховому ризику або випадку, якщо інше не обумовлено договором страхування.

4.3. Страхова сума за договором страхування, який передбачає страхування відповідальності за вантаж, встановлюється Страхувальником, але не вище вартості вантажу, зазначеної в супроводжувальних документа (коносаментів та ін.).

4.4. В період дії договору страхування Страхувальник має право збільшити ліміти відповідальності за видами відповідальності в зв'язку з підвищенням ступеня ризику або відновленням розміру ліміту відповідальності після виплати страхового відшкодування.

4.5. В період дії договору страхування Страхувальник може збільшити за згодою зі Страховиком страхову суму або межі відповідальності по кожному страховому випадку, шляхом укладення нового договору на умовах цих Правил або додаткової угоди до діючого договору страхування, що підписується Страховиком і Страхувальником, та яка є невід'ємною частиною договору страхування.

4.6. Розмір страхового відшкодування не може перевищувати розмір встановленої договором страхування страхової суми (ліміту відповідальності).

4.7. Після виплати страхового відшкодування страхова сума (ліміт відповідальності) по відповідному страховому ризику за договором страхування зменшується на розмір виплаченого страхового відшкодування.

4.8. В договорі страхування може бути передбачена франшиза (умовна та безумовна), тобто частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно умов договору страхування.

В разі умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу.

В разі безумовної франшизи відповідальність Страховика визначається розміром збитку за відрахуванням франшизи.

5. СТРАХОВІ ТАРИФИ, СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

5.1. Згідно з договором страхування в якості плати за страхування Страхувальник зобов'язаний внести Страховику страховий платіж.

5.2. Страховий платіж визначається відповідно до страхового тарифу, розмір якого встановлюється у договорі страхування з урахуванням типу судна, його класу, виробничого призначення, умов експлуатації, технічних характеристик суден, географії плавання, статистичних даних про аварійність, додаткової інформації, яка сприяє оцінюванню характеру страхового ризику та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів.

Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін. Базові страхові тарифи для різних видів відповідальності наведені в Додатку №1 до цих Правил.

5.3. Страховий платіж вноситься готівкою в касу Страховика або у безготівковій формі.

5.4. Страховий платіж може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування.

5.5. Страхувальники згідно з укладеним договором страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

Якщо дія договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

5.6. У разі сплати страхового платежу в строки, зазначені в договорі страхування, але не в повному обсязі, Страховик несе зобов'язання за договором страхування пропорційно відношенню суми сплаченої частини страхового платежу до нарахованого (передбаченого) договором страхування, та відповідно зменшується розмір страхової суми і страхового відшкодування.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування, як правило, укладається на один рік, але за домовленістю Сторін його може бути укладено на інший строк.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу (першої його частини), якщо інше не передбачене договором страхування.

Днем сплати страхового платежу вважається:

- при безготівковому розрахунку - день надходження грошових коштів на рахунок Страховика;

- при готівковому розрахунку - день сплати готівкою в касу Страховика.

6.3. Дія договору страхування закінчується о 24-00 годині дати, визначеної в договорі страхування як дата закінчення дії договору страхування.

6.4. При страхуванні на рейс відповідальність по зобов'язанням Страховика, за умови сплати страхового платежу, починається з моменту віддання швартових або зняття з якоря в порту відправлення і закінчується в момент пришвартування або постановки в порту призначення.

6.5. Якщо інше не передбачено умовами договору страхування, при переоформленні договору страхування на новий строк без перерви протягом 2-х років Страхувальнику надається місячний пільговий строк для укладання нового договору страхування, під час якого діють умови попереднього договору страхування.

6.6. Дія договору страхування розповсюджується на територію України, а також за її межі, якщо це передбачено умовами договору страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір страхування відповідальності власників водного транспорту укладається на підставі письмової заяви Страхувальника, в якій вказуються всі суттєві та відомі Страхувальнику обставини, які мають відношення до об'єкту страхування та оцінки ступеню страхового ризику.

7.2. Заява повинна містити наступні відомості:

- а) найменування та адреса Страхувальника;
- б) об'єкт страхування;
- в) тип судна, назва, рік збудування, прапор, клас реєстру;
- г) дані про стан судна, валова місткість;
- д) тип та кількість двигунів;
- е) кількість позапланових ремонтів судна, наявність сертифікату (висновку);
- є) дані про рівень підготовки команди;
- ж) характер та вид експлуатації, географія та інтенсивність плавання;
- з) перелік обладнання, встановленого на судні;
- и) страхові випадки, страхова сума (ліміт відповідальності), період страхування;
- і) характеристику вантажів, що перевозяться;
- ї) інформацію щодо діючого договору страхування засобу водного транспорту;
- й) інформацію щодо випадків нанесення шкоди третім особам у попередні роки;
- к) інші необхідні відомості.

7.3. В разі страхування парка суден (флот, флотилія, караван та ін.) Страховик на підставі наданих Страхувальником документів, включаючи правоустановчі документи, складає опис об'єктів страхування, з зазначенням їх вартості, яка заявлена керівником (головним бухгалтером) Страхувальника.

7.4. Для укладання договору страхування Страховик має право провести огляд судна у доку, умов його утримання та експлуатації, а також експлуатаційної документації, а Страхувальник повинен надати цю можливість.

Огляди суден (судна) можуть здійснюватися Страховиком в будь-який час в період дії договору страхування.

7.5. При укладанні договору страхування сторони визначають територію дії договору страхування.

7.6. При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про усі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня ризику відносно прийнятого на страхування об'єкта.

Страхувальник зобов'язаний також дати письмові відповіді на всі поставлені йому питання з метою визначення ступеня ризику відносно об'єкта, що страхується.

7.7. При укладанні договору страхування між Страхувальником та Страховиком повинна бути досягнута згода по наступних істотних умовах:

- а) про об'єкт страхування;
- б) про характер події, на випадок настання якої проводиться страхування (страхового випадку);
- в) про строк дії договору страхування і розмір страхової суми.

7.8. Договір страхування укладається в письмовій формі.

7.9. У випадку зміни власника засобу водного транспорту та/або перевізника, вказаного в договорі страхування, дія цього договору розповсюджується на нового власника (перевізника) лише за умов переоформлення договору страхування на нового власника (перевізника) протягом 30 календарних днів з моменту зміни власника.

7.10. В договорі страхування за погодженням Сторін може бути передбачено, що окремі положення цих Правил страхування не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування.

8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а

також у разі:

8.1.1. Закінчення строку його дії.

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

8.1.3. Несплати Страхувальником страхового платежу у встановлені договором страхування строки. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

8.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - громадянина чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України "Про страхування".

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним.

8.1.7. Втрати Страхувальником майнового інтересу до об'єкту страхування.

8.1.8. Загибелі судна або пропажі його безвісти, визнання судна непридатним для подальшої експлуатації і ремонту.

8.1.9. У інших випадках, передбачених чинним законодавством України або договором страхування.

8.2. Дію договору страхування може бути припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування.

Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за тридцять днів до дати передбачуваного припинення, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

8.4. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

8.5. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення дії договору страхування.

8.6. Недійсність договору страхування.

Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках передбачених Цивільним кодексом України.

Крім того, відповідно до Закону "Про страхування" договір страхування визнається недійсним також у разі:

1) коли його укладено після страхового випадку;

2) коли об'єктом договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно діючого законодавства України.

9. ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Сторони зобов'язані дотримуватись умов договору страхування та цих Правил.

9.2. *Страховальник має право:*

9.2.1. Отримати страхове відшкодування на умовах Розділу 11 цих Правил.

9.2.2. Ініціювати внесення змін та доповнень до договору страхування.

9.2.3. На дострокове припинення дії договору страхування на умовах, передбачених цими Правилами.

9.2.4. У випадку втрати договору страхування у період його дії звернутися до Страховика з письмовою заявою на видачу його дубліката. Після видачі дубліката втрачений договір страхування є недійсним і ніякі виплати по ньому не здійснюються.

9.2.5. Укласти договір страхування на користь третьої особи (Вигодонабувача), яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також замінювати її до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування

9.2.6. Оскаржити відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування у судовому порядку.

9.2.7. Під час дії договору страхування, у т.ч. після виплати по страховому випадку страхового відшкодування збільшити страхову суму шляхом укладання на умовах цих Правил нового договору страхування або додаткової угоди до вже існуючого договору страхування на строк, що залишився, з внесенням відповідної частини страхового платежу.

9.3. *Страховальник зобов'язаний:*

9.3.1. При укладанні договору страхування надати Страховику всю необхідну достовірну інформацію, яка має істотне значення для оцінки страхового ризику та укладання договору, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику.

9.3.2. Повідомляти Страховика про всі договори страхування, що укладені раніше або укладаються щодо цього об'єкта страхування.

9.3.3. Вчасно сплачувати страхові платежі в розмірі і порядку, що обумовлені договором страхування.

9.3.4. При зміні ступеня ризику або інших істотних обставин, щодо об'єкту страхування, негайно, як тільки це стане йому відомо, але не пізніше ніж протягом трьох днів письмово сповістити про це Страховика.

9.3.5. Вживати усіх можливих заходів щодо запобігання або зменшення збитків, заподіяних внаслідок настання страхового випадку.

9.3.6. Негайно, але не пізніше ніж протягом двох робочих днів, (якщо цьому не перешкождали об'єктивні причини) в письмовій формі інформувати Страховика про настання страхового випадку і діяти відповідно до Розділу 10 цих Правил.

9.3.7. Дотримуватись конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передачі інформації, що є комерційною таємницею, стороннім особам.

9.3.8. Дотримуватись правил та норм техніки безпеки, пожежної та вибухобезпеки, умов утримання та експлуатації судна, забезпечувати його надійне зберігання.

9.3.9. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.4. *Страховик має право:*

9.4.1. Перевіряти достовірність наданих йому Страховальником відомостей, вимагати додаткові документи, що мають значення для визначення ступеня ризику, а також перевіряти бухгалтерську документацію Страховальника в частині, що стосується договору страхування у будь-який момент терміну його дії.

9.4.2. У випадку підвищення ступеня застрахованого ризику запропонувати Страховальнику внести зміни в договір страхування, включаючи сплату додаткового страхового платежу або припинити дію договору страхування після відмови Страховальника на умовах, передбачених цими Правилами.

9.4.3. Вимагати від Страховальника інформацію, включаючи відомості, що складають його комерційну таємницю, необхідну для встановлення факту страхового випадку або розміру страхового відшкодування.

9.4.4. Надсилати запити у компетентні органи для надання ними відповідних документів та інформації, що підтверджують факт і причину настання страхового випадку.

9.4.5. Запитувати у Страхувальника будь-яку інформацію, документи, які відносяться до страхового випадку, за власним розсудом призначати або наймати від імені Страхувальника сюрвейерів, експертів, адвокатів та інших осіб для ведення справ або урегулювання збитків; виступати від імені Страхувальника у судових або господарських спорах; давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки.

Але будь-які дії Страховика, перелічені в цьому пункті, не означають визнання ним своєї відповідальності по конкретному страховому випадку.

9.4.6. При виплаті страхового відшкодування утримати зі Страхувальника неоплачену частину страхового платежу, строк сплати якого ще не настав, якщо це передбачено умовами договору страхування.

9.4.7. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами.

9.4.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування, якщо порушена кримінальну справу, що пов'язана з страховим випадком або договором страхування, до закінчення провадження по кримінальній справі.

9.4.9. Вимагати повернення страхового відшкодування, що вже виплачене Страхувальнику при виникненні відповідних обставин, передбачених чинним законодавством України або умовами цих Правил;

9.4.10. Достроково припинити дію договору страхування з власної ініціативи з урахуванням вимог, передбачених цими Правилами.

9.5. Страховик зобов'язаний:

9.5.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

9.5.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

9.5.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором строк. У разі порушення цього строку сплатити Страхувальнику пеню, розмір якої визначається умовами договору страхування.

9.5.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору.

9.5.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або при збільшенні вартості застрахованого об'єкта переукласти зі Страхувальником договір страхування або укласти додаткову угоду.

9.5.6. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

9.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Страхувальника та Страховика.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. При настанні страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний негайно, але не пізніше ніж протягом двох робочих днів, (якщо цьому не перешкождали об'єктивні причини), якщо інше не обумовлено в договорі страхування, письмово повідомити про це Страховика або його представника, способом, який зазначено у договорі страхування.

10.2. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

10.3. При настанні страхового випадку, передбаченого договором страхування, Страхувальник зобов'язаний вжити всіх можливих заходів щодо запобігання та зменшення збитків.

10.4. Страховик звільняється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник навмисно не вживав розумних та посильних заходів в обставинах, що склалися, для зменшення можливих збитків.

10.5. Якщо з вини Страхувальника в результаті неприйняття або несвоєчасного прийняття заходів для зменшення можливих збитків сума збитку виросте, Страховик має право відповідно зменшити належне Страхувальнику відшкодування

10.6. В разі настання страхового випадку Страхувальник також зобов'язаний:

а) негайно повідомити про те, що сталося, відповідні органи (аварійні службу, пожежну охорону, правоохоронні органи, ін.);

б) вжити всі можливі заходи для з'ясування причин та наслідків страхового випадку;

в) негайно повідомити Страховика про всі вимоги, які пред'являють Страхувальнику в зв'язку з страховим випадком;

г) вжити всіх можливих заходів по рятуванню життя громадян, які знаходяться у небезпеці;

д) забезпечити, наскільки це можливо, участь Страховика в огляді місця страхового випадку, пошкодженого майна та встановлення розміру заподіяної шкоди;

е) по можливості сприяти Страховику в судовому та позасудовому захисті в разі подання позовів про відшкодування збитків по страховому випадку;

ж) надати Страховику всю доступну йому інформацію і документацію, яка дозволить йому зробити висновок щодо причин, дії і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку;

з) не виплачувати відшкодування, не визнавати частково або цілком вимоги, які пред'являються йому в зв'язку зі страховим випадком, а також не приймати на себе будь-яких прямих або непрямих обов'язків з урегулювання таких вимог без згоди Страховика.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ ТА ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Страховик відшкодовує збитки Страхувальника після фактичної їх оплати самим Страхувальником або його агентом.

11.2. За особливою згодою термінові вимоги можуть, за проханням Страхувальника, оплачуватися Страховиком безпосередньо Потерпілим особам за умови наявності у Страховика всіх необхідних для виплати документів.

11.3. Страхове відшкодування виплачується Страховиком на підставі заяви Страхувальника та страхового акту після отримання всіх необхідних документів по страховому випадку.

11.4. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та розмір шкоди:

- заява на виплату страхового відшкодування;
- документи, які підтверджують факт оплати вимоги, у випадку самостійної компенсації Страхувальником заподіяної шкоди Потерпілим особам;
- вимоги, позови, які пред'явлено Страхувальнику в зв'язку з подією, що сталася;
- рішення суду або аудиторський висновок, що містить розміри сум, які підлягають відшкодуванню в зв'язку з настанням страхового випадку та які включаються в обсяг відповідальності Страховика за договором страхування;
- оригінал договору страхування ;
- документи, що посвідчують надання Страхувальником даному представнику повноважень на врегулювання і оплату вимог, позовів (в випадку відшкодування збитків представнику Страхувальника, який оплатив вимогу/позов);
- документи, що підтверджують здійснені Страхувальником витрати щодо зменшення розміру шкоди;
- інші документи на запит Страховика.

11.5. Встановлення розміру шкоди та суми страхового відшкодуванні виконується таким чином:

а) при наявності спорів між Страховиком та Страхувальником, а також у разі звернення Потерпілих осіб з позовами в судові органи - на підставі рішення суду про розмір збитків, заподіяних третім особам;

б) в інших випадках Страховик визначає розмір шкоди та страхового відшкодування:

- при нанесенні шкоди життю і здоров'ю третіх осіб і пасажирів - на підставі документів лікарсько-трудова експертних комісій, органів соціального забезпечення, компетентних органів, і т.ін.;

- при нанесенні шкоди майну третіх осіб і пасажирів - на підставі документів компетентних органів (правоохоронних, пожежних, аварійно-технічних, рятувальних), комісій державних органів, виробничо-експертних комісій, і т.ін.).

в) за згодою Сторін розрахунок розміру збитків може бути виконано незалежним експертом за рахунок сторони, яка вимагала його проведення.

11.6. Розмір страхового відшкодування визначається в межах встановленої договором страхової суми (ліміту відповідальності) та з вирахуванням встановленої договором франшизи. Сума страхових відшкодувань за один або декілька страхових випадків не може бути більше за страхову суму, що обумовлена договором страхування.

11.7. Якщо інше не обумовлено в договорі страхування, розмір страхового відшкодування при нанесенні шкоди майну Потерпілих осіб визначається:

11.7.1. При знищенні або втраті майна - в розмірі його дійсної вартості з відрахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації.

11.7.2. При пошкодженні майна - в розмірі витрат на його відновлення до стану, у якому майно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Якщо інше не передбачено договором страхування, розмір страхового відшкодування зменшується на величину зносу майна при його знищенні або втраті, а при пошкодженні майна - на величину зносу його частин, вузлів, деталей і пристроїв, що підлягають заміні.

11.8. Якщо інше не обумовлено в договорі страхування, в розмір страхового відшкодування при заподіянні шкоди життю і здоров'ю третіх осіб включаються:

- частина заробітку, яку потерпілий втратив протягом встановленого законом часу внаслідок втрати працездатності або її зменшення внаслідок каліцтва або іншого пошкодження здоров'я, а також додаткові витрати, необхідні для відновлення здоров'я (на лікування, додаткове харчування, придбання ліків, санаторно-курортне лікування, сторонній догляд, протезування, транспортні витрати, витрати на платне медичне обслуговування, підготовка до іншої професії та т.ін.);

- частина заробітку, яку в разі смерті потерпілого втратили непрацездатні особи, які були на його утриманні або які мали право на одержання від нього такого утримання. В цьому разі визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок пошкодження здоров'я, здійснюється згідно з чинним законодавством. В разі заподіяння шкоди неповнолітньому в віці від 14 до 18 років, який не має заробітку (доходу), відшкодуванню підлягає, крім витрат, які викликані пошкодженням здоров'я, також шкода, пов'язана з втратою або зменшенням його працездатності;

- витрати на поховання.

11.9 Страхове відшкодування виплачується тільки за умови наявності протягом всього періоду дії договору страхування у зазначеного в договорі страхування судна класу, присвоєного/підтвердженого придатним для Страховика Кваліфікаційним Товариством, та експлуатації судна в передбачених його класом умовах.

11.10. Якщо договором страхування не передбачене інше, то у разі, коли при настанні страхового випадку по відношенню до зазначених в договорі страхування ризиків діяли інші договори добровільного страхування відповідальності власників водного транспорту, відшкодування по збитку розподіляється пропорційно співвідношенню страхових сум за договорами страхування з кожним страховиком, а Страховик виплачує відшкодування лише в частині, що припадає на його частку. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена усіма страховиками, не може перевищувати обсягу збитку, який фактично завданий Потерпілим особам.

11.11. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12. СТРОКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Протягом 15-ти робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку, Страховик складає страховий акт та приймає рішення про виплату страхового відшкодування або про відмову у виплаті.

12.2. Страховий акт складається Страховиком або уповноваженою ним особою. При необхідності Страховик робить запит про відомості, які пов'язані зі страховим випадком у правоохоронні органи, медичні установи, інші підприємства, установи та організації, які володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також мають право самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик у п'ятиденний строк з дня прийняття такого рішення повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови.

12.3. Виплата страхового відшкодування здійснюється впродовж 15 робочих днів з дня складання страхового акту та прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12.4. Якщо у Страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем) документів, строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання Страховиком необхідних підтверджуючих документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей термін не може перевищувати 90 днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 11 цих Правил).

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника (Вигодонабувача) встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.1.2. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

13.1.3. Подання Страхувальником (Вигодонабувачем) свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку.

13.1.4. Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування витрат від особи, винної у їх заподіянні.

13.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником (Вигодонабувачем) про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

13.1.6. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про підвищення ступеню ризику.

13.1.7. Не виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) будь-якого із зобов'язань, що вказані у договорі страхування.

13.1.8. Ненадання Страхувальником (Вигодонабувачем) документів, зазначених у п. 11.4. цих Правил.

13.1.9. Інші випадки, передбачені законодавством України.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо вони не суперечать законодавству України.

14. ВІДШКОДУВАННЯ ЗІ СТОРОНИ СТОРОННІХ (ІНШИХ) ОСІБ. ФОРМА ЗАЯВ

14.1. У тих випадках, коли заподіяна шкода (збиток) відшкодовується іншими особами, Страховик сплачує тільки різницю між сумою відшкодування, яка підлягає сплаті за договором страхування, та сумою, сплаченою іншими особами, за винятком сум, що сплачуються іншими особами у відшкодування збитків понад меж відповідальності за цим Договором та при умові, що на такі виплати не можуть бути звернуті обґрунтовані регресні вимоги Страховика. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про виплати відшкодування третіми (іншими) особами, що стали йому відомі.

14.2. Страхувальник (Вигодонабувач) або Потерпілі особи, що одержали відшкодування, зобов'язані повернути Страховику отримані суми відшкодування або їх відповідну частину, якщо протягом 3 років з дати настання страхового випадку, виявлена така обставина, яка по закону або за цими Правилами повністю або частково позбавляє їх права на страхове відшкодування.

14.3. Всі заяви та повідомлення, передбачені договором страхування, повинні здійснюватись Страхувальником у письмовій формі, а заяви про припинення дії договору страхування – рекомендованим листом, якщо інше не передбачено договором страхування.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Спори, пов'язані зі страхуванням за цими Правилами, вирішуються у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ

Особливі умови можуть передбачатись при укладанні конкретного договору страхування за цими Правилами.